

УДК 378.14:616-009

Таряник К.А., Литвиненко Н.В., Пурденко Т.Й., Гладка В.М., Силенко Г.Я.
Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

**КОМУНІКАТИВНІ ВІДНОСИНИ ЯК СПОСІБ ПОЛІПШЕННЯ
ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС
НАПИСАННЯ ІСТОРІЇ ХВОРОБИ З НЕРВОВИХ ХВОРОБ**

Комунікативні відносини – невід'ємна складова процесу навчання і лікування. Проведено аналіз важливості комунікативного процесу в системі охорони здоров'я під час навчання у медичних ЗВО і написання історії хвороби з нервових хвороб.

Ключові слова: *комунікативні відносини, історія хвороби, нервові хвороби.*

Коммуникативные отношения являются неотъемлемой частью процесса обучения и лечения. Проведен анализ важности коммуникативного процесса в системе здравоохранения во время обучения в высших медицинских учебных заведениях и при написании истории болезни по нервным болезням.

Ключевые слова: *коммуникативные отношения, история болезни, нервные болезни.*

Communicative relations are sometimes an integral part of the learning and treatment process. The analysis of the importance of the communicative process in the health care system during the study at higher medical educational institutions and during the writing of a history of illness from nervous diseases is carried out.

Keywords: *communicative relationships, history of illness, nervous diseases.*

Обрати професію лікаря – це серйозний і відповідальний крок у житті. Найголовніше завдання держави – надання якісної, висококваліфікованої освіти для студентів медичних навчальних закладів, а також підвищення зацікавленості студентів медициною, усіма відомими методами з метою уникнення розчарувань у системі освіти й охорони здоров'я, запобігання втрат майбутніх фахівців нашою країною.

Покращенню якості освіти сприяє модернізація освітнього процесу, яку мають упроваджувати медичні навчальні заклади України [1, с. 6].

Підготовка в Україні іноземних фахівців – це одна з ефективних форм культурного і наукового співробітництва, що сприяє зміцненню авторитету України на міжнародній арені та є джерелом додаткового фінансування освіти [2, с. 38].

На тепер 16 медичних ЗВО України здійснюють підготовку іноземних фахівців [3, с. 133]. Навчання в медичних ЗВО потребує від студента, перш за все, бажання вчитися, зосередженості, цілеспрямованості, стриманості, здатності до співчуття. Іноземні студенти, як і українські, мають отримати достатні знання, оволодіти вміннями і навичками майбутнього лікаря.

Під час навчання на 4 курсі студенти медичних ЗВО вивчають дисципліну «Нервові хвороби». У процесі засвоєння матеріалу викладачі використовують різні прийоми і способи педагогічної діагностики ефективності навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Основними методами перевірки успішності студентів у дидактичному процесі є усне опитування, тестовий контроль, розв'язання ситуаційних задач, написання історії хвороби тощо [4, с. 64-72].

Написання історії хвороби – метод індивідуальної комплексної перевірки знань студентів із метою визначення, на якому рівні кожен студент оволодів сукупністю знань, навичок і вмінь, розвитком професійних якостей, а також визначити основні недоліки й шляхи їх усунення [5, с. 107-108]. Історія хвороби дає можливість судити про повноту, правильність і своєчасність діагностичних і лікувальних заходів та може служити джерелом доказів при можливому розборі дій лікаря контролюючими чи судовими органами. Написання історії хвороби вимагає від студента вивчення літературних джерел, уміння скласти стислий опис про етіологію, патогенез і методи лікування нозології, підбити підсумки у вигляді епікризу. Після написання студент має усній формі логічно викласти всі отримані дані.

Вивчати нервові хвороби іноземні студенти починають із фізіології, анатомії нервової системи, що супроводжується великою кількістю матеріалу, сукупністю практичних навичок, якими потрібно оволодіти, іноді навіть завчити напам'ять. Освоєння розділів спеціальної неврології завершується написанням академічної історії хвороби. Ураховуючи труднощі, які виникають у студентів під час написання історії хвороби з нервових хвороб, кафедра розробляє методичні рекомендації з її написання, де поетапно викладені всі особливості складання історії хвороби неврологічних пацієнтів.

Запорукою успішного складання історії хвороби є система взаємодії майбутніх лікарів і їхніх пацієнтів. На жаль, у нашому суспільстві дуже мало уваги приділяється опануванню комунікативних навичок, зокрема манерам спілкування майбутніх лікарів із пацієнтом, з його родичами. У європейських країнах зазначають, що комунікація є пріоритетною частиною процесу лікування [7, с.254-256]. Комунікація є важливим чинником існування суспільства, оскільки суспільства без спілкування немає. Вона є тим процесом, який і забезпечує утворення суспільства [6, с.124; 8, с.12-35].

Педагогічна комунікація — це організація навчально-виховної діяльності на основі сприйняття, засвоєння, використання й передачі інформації з різних джерел.

Збір анамнезу, огляд хворого базується на безпосередньому контакті майбутнього лікаря з пацієнтом. Інколи це набагато складніше, ніж опанування матеріалу. А коли мова йде про іноземця-медика, то це ще набагато важче. Адже мовний бар'єр, неможливість чітко висловитись, вислухати пацієнта, особливості віросповідання, небажання навчатися – всі ці фактори стають на перешкоді доброго результату.

Можливо, доречним буде проведення комунікативних курсів для викладачів і лікарів, які потім передадуть знання своїм учням. Адже, в першу чергу, ми власним прикладом покажемо студентам, як правильно ставитися до проблем і страждань іншої людини, а студенти, обираючи собі

«кумирів» серед лікарів, намагаються бути схожими на них під час свого становлення.

Оптимізму недостатньо, потрібно аналізувати і впроваджувати нові методики, нові ідеї для покращення якості системи освіти та лікування. Процес налаштування комунікативних відносин у системі охорони здоров'я й освіти – правильний напрямок для досягнення поставлених цілей.

Література

1. Беднарчик Т.Р. Педагогічні особливості впровадження методичних технологій керування навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах/ Т.Р. Беднарчик, М.В. Беднарчик/ Сучасні методичні технології керування навчальним процесом у вищих навчальних закладах: тези доп. навчально-методичної конф. – 2018. – 223 с.

2.Рибаченко Л.І. Підготовка іноземних студентів у навчальних закладах України:автореф. дис.канд. пед. наук/ Л.І.Рибаченко. – К., 2000 – 20с.

3. Криштопа Б. П. Управління вищою медичною освітою в Україні : системно-історичний аналіз/ Б. П. Криштопа // Український медичний часопис. – 2000. – №3 (17). – С. 132–138.

4. Приходько В.В. Педагогічний контроль у вищій школі / В.В.Приходько, В.Г. Вікторов. – Дніпропетровськ.- 2009. – 150 с.

5. Кулаєць Н.М. Навчальна історія хвороби як структурний елемент практичного заняття з внутрішньої медицини/ Н.М. Кулаєць // Галицький лікарський вісник – 2015. - Т. 22, № 1. – С.1078-108.

6. Лещенко Т. О. Професіоналізм спілкування в структурі педагогічної майстерності викладача вищої медичної школи / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2014. – С. 124–125.

7. Шаховська Н. Б. Методи та засоби дистанційної освіти для заохочення і залучення сучасної молоді до самостійних наукових досліджень

/ Н. Б. Шаховська, В. А. Висоцька, Л. В. Чирун // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Інформаційні системи та мережі : збірник наукових праць. – 2015. – № 832. – С. 254–284.

8. Пассов Е.И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению. – М., 1989. – 223с.